

розвиток міського еко-транспорт – це ті напрямки, де наукова ініціатива іноземних студентів може принести конкретні результати.

Отже, міжнародна співпраця в галузі екології є життєво необхідною. Об'єднання інтелектуальних зусиль студентів та аспірантів з різних країн світу в межах наукових платформ України сприяє не лише професійному зростанню молоді, а й наближає нас до розв'язання глобальної екологічної кризи. Сталий розвиток – це не просто стратегія, це відповідальність перед майбутніми поколіннями.

Список джерел:

1. Баб'як О.С. Екологічне право України. К.: Вентурі, 2021. 368 с.
2. Сафранов Т.А. Екологічні основи природокористування. Одеса: Екологія, 2019. 240 с.
3. Meadows D.H. The Limits to Growth. New York: Universe Books, 2018. 205 p.
4. Sachs J.D. The Age of Sustainable Development. Columbia University Press, 2015. 544 p.

ПРОБЛЕМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ

Гурбанов Сулейман (Азербайджан)

Науковий керівник – доцент, к. екон. н. Кудрявцев В.М.

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Україна, Харків

Сталий розвиток – це не пункт призначення, а динамічний процес адаптації, навчання та дій. Сталий розвиток — це парадигма мислення про майбутнє, в якому екологічні, соціальні та економічні міркування збалансовані в прагненні до розвитку та поліпшення якості життя. Ці три сфери – суспільство, навколишнє середовище та економіка – взаємопов'язані. Процвітаюче суспільство залежить від здорового навколишнього середовища, яке забезпечує його громадян продуктами харчування та ресурсами, безпечною питною водою та свіжим повітрям. Парадигма сталого розвитку є

фундаментальною зміною попередньої парадигми економічного розвитку з руйнівними соціальними та екологічними наслідками. До недавнього часу ці результати вважалися неминучими і прийнятними. Однак зараз прийнято вважати, що велика шкода або серйозні загрози благополуччю людей і навколишньому середовищу на шляху економічного розвитку недоречні в рамках парадигми сталого розвитку [1].

Слід зазначити, що існує різниця між «сталим розвитком» і «сталістю». Сталість часто розглядається як довгострокова мета (тобто більш стабільний світ), тоді як сталий розвиток відноситься до багатьох процесів і шляхів для її досягнення (наприклад, сталий бізнес, стале виробництво і споживання тощо). Можна зробити висновок, що одним із способів побудови більш стабільного світу в сучасних умовах є досягнення сталого розвитку бізнесу. Однак у сучасних реальних умовах не завжди вдається досягти сталого розвитку бізнесу – у процесі функціонування він стикається з безліччю проблем. Звичайно, залежно від правового, економічного та фінансового середовища в різних країнах проблеми, що стоять перед сталим розвитком бізнесу, можуть бути різними. Водночас у більшості країн існують схожі проблеми, що перешкоджають сталому розвитку бізнесу. Тому, на наш погляд, з метою виявлення проблем, що перешкоджають сталому розвитку бізнесу в тій чи іншій країні, а також в Азербайджані, і визначення шляхів їх усунення або пом'якшення, важливо вивчити міжнародний досвід у цій сфері.

Абул Квасем Аль-Аміна, Уолтер Ліл Філхоб, М.А. Кабірдж вважають, що при розгляді проблем стійкості, що стоять перед бізнесом, слід враховувати дві відповідні теорії, а саме інституційну теорію і теорію зацікавлених сторін. Для подолання таких проблем ці дві теорії найбільш застосовні для управління корпоративною стійкістю, оскільки вони пов'язані з поширенням і впровадженням організаційних практик серед організацій. Інституційна теорія підкреслює унікальну інституційну складність, з якою стикаються багатонаціональні корпорації (ТНК), і її застосування підкреслює перспективи

як засіб розвитку. Вона надає можливості для подальшого розвитку в поширенні та реалізації організаційних заходів серед організацій, будь то офшорні, багатонаціональні або національні фірми. Фундаментальні дії інституційної теорії підтримують легітимність і сприяють прийняттю місцевих практик у всіх бізнес-середовищах для подолання проблем у ширшому інституційному контексті за рахунок посилення можливостей стосовно внутрішніх і зовнішніх зацікавлених сторін. Для порівняння, теорія зацікавлених сторін стверджує, що організації повинні в рівній мірі залучати як внутрішні зацікавлені сторони, такі як керівництво і співробітники, а також такі як:

- клієнти;
- фінансисти;
- постачальники;
- торгові асоціації;
- політичні групи;

- профспілки та державні органи для забезпечення механізмів, які керують передовим досвідом у багатонаціональних компаніях (тобто офшорних або міжнародних фірмах), а також для збільшення можливостей з метою розширення інституційного потенціалу. Таким чином, фундаментальні аспекти теорії зацікавлених сторін можуть зменшити напруженість між вимогами офшорних вимог для глобальної інтеграції, з одного боку, і локальною адаптацією щодо встановлених економічними перспективами країн [2].

Бізнес-структури у своєму розвитку стикаються з такими проблемами:

- нестача фінансових ресурсів;
- адміністративні бар'єри;
- проблема нежитлових приміщень;
- потреба в діловій інформації;
- низька кваліфікація персоналу;

- рівень оподаткування, складність податкової та бухгалтерської звітності;

- проблема просування товарів і послуг на ринку;

- доступ до виконання державних замовлень.

Основні проблеми сталого розвитку бізнесу такі:

- відсутність надійних правових гарантій і нестабільність законодавства;

- складність доступу до банківських кредитів;

- проблема нестачі нежитлових приміщень і висока орендна плата;

- потреба в юридичній та комерційній інформації.

Дослідження показують, що деякі автори відзначають такі проблеми в розвитку бізнесу:

- моральний і фізичний знос застосовуваних технологій та обладнання;

- зниження престижності робітничих та інженерно-технічних спеціальностей;

- низький рівень заробітної плати;

- нестача кваліфікованих фахівців;

- нестача грошових ресурсів через невисоку інвестиційну та кредитну привабливість;

- наявність незадіяних морально застарілих виробничих потужностей;

- технологічно застаріла інфраструктура виробничих потужностей;

- невідповідність системи управління бізнесом сучасному рівню розвитку господарської діяльності;

- відсутність досвіду проведення маркетингових досліджень і непроведення таких досліджень;

- нерозвиненість або повна відсутність системи сервісу та технічної підтримки продукції, що випускається;

- вплив зарубіжних конкурентів.

Слід зазначити, що діючі в Азербайджані бізнес-структури також стикаються і з перерахованими вище проблемами. Крім них, азербайджанські бізнесмени часто стикаються з наступними проблемами:

- низька платоспроможність населення країни;
- різні труднощі в транспорті;
- утруднений доступ до сировинної бази;
- наявність різних адміністративних бар'єрів, незаконне втручання в господарську діяльність органів місцевого управління;
- «виснаження» власника бізнесу;
- висока вага податкового тягаря;
- недосконалість фінансово-кредитної системи, високі процентні ставки за банківськими кредитами, труднощі із забезпеченням застави;
- наявність хабарництва та корупції;
- відсутність довгострокового та стратегічного мислення;
- «примусова» служба безпеки.

Досвід показує, що бізнес-діяльність без проблем неможлива. Таким чином, сталий розвиток бізнесу залежить від правильного прогнозування потенційних проблем і зусиль щодо прийняття та реалізації оптимальних рішень щодо усунення або зменшення їх впливу.

На наш погляд, для вирішення проблем, що стоять перед бізнесом, і досягнення його сталого розвитку доцільно реалізувати заходи за такими напрямками:

- регулярно аналізувати і прогнозувати проблеми, які можуть виникнути в ході бізнес-діяльності;
- забезпечити адаптацію бізнес-діяльності до мінливих ринкових умов;
- створення сприятливого середовища для інвестицій та інновацій з метою забезпечення сталого розвитку бізнесу;

- розміщення продукції на різних ринках збуту для підвищення інвестиційної та кредитної привабливості бізнесу, вивчення та реалізація нових можливостей, у тому числі вихід на закордонні ринки;
- вдосконалення системи управління бізнесом відповідно до мінливих реалій;
- проведення маркетингових досліджень для ефективної реалізації виробленої продукції, виконаних робіт і послуг;
- з метою підвищення конкурентоспроможності продукції постійно поліпшувати її якість, організувати сервісне обслуговування.

Список джерел:

1. *Sarah Agbor Anyang*. “Education and Training in Sustainable Development: Empowerment of Youth and Women”. URL: <https://ibraf.org/wp-content/uploads/2021/03/FINAL-LECTURE-FOR-THE-BRAZIL-INSTITUTE-15-MARCH-2021.doc.pdf>
2. *Abul Quasem AL-Amina, Walter Leal Filhab, Kabirc M. A.* THE CHALLENGES OF SUSTAINABILITY IN BUSINESS: HOW GOVERNMENTS MAY ENSURE SUSTAINABILITY FOR OFFSHORE FIRMS. URL: [https://file:///C:/Users/User/Downloads/90-Article%20Text-204-1-10-20180117%20\(1\).pdf/](https://file:///C:/Users/User/Downloads/90-Article%20Text-204-1-10-20180117%20(1).pdf/).

ПІДПРИЄМНИЦЬКІ ЕКОСИСТЕМИ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Дурсуналієв Умід (Азербайджан)

Науковий керівник – доцент, к. екон. н. Кудрявцев В.М.

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Україна, Харків

Визначення екосистем у сфері підприємництва було запозичене з біології. Так, цей термін у 1930-х роках ввів британський ботанік Артур Тенслі. Екосистемою він позначив локальні спільноти організмів, які взаємодіють між собою та з навколишнім середовищем. Щоб функціонувати, ці організми